

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
58ste jaargang nr. 3 - mei-juni 2026
Verspreiding op ca. 2900 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@fvbrugge.be)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

https://fvbrugge.be/
FV Brugge, Moerkerkse Steenweg 190, 8310 St-Kruis-Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@fvbrugge.be)
Redactie: Jean-Marie Bulthé, Johan Haerynck,
Reinhilde Aendekerk, Raf Barzeele
Secr.: Jean-Marie Bulthé (secretariaat@fvbrugge.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

UW LIDMAATSCHAP BIJ FAMILIEKUNDE IN 2026	1
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN	2
"UIT ONZE BIBLIOTHEEK" (3): TABLETTES DES FLANDRES	5
OPENINGSTIJDEN VAN ONS DOCUMENTATIECENTRUM	7
SCHENKINGEN AAN ONZE BIBLIOTHEEK	7
VRAAG EN ANTWOORD	8
ISABELLA CLARA ADORNES IS TERUG IN HET RIJKSARCHIEF	9
CORRECTIE BIJ TWEE STAMREEKSEN TOT KAREL DE GROTE	10
SAMENVATTING ALG. VERGADERING FV BRUGGE VAN 04.04.2026	12

UW LIDMAATSCHAP BIJ FAMILIEKUNDE IN 2026

Het ledenaantal van FV regio Brugge groeit verder aan. Wij nodigen de vele geïnteresseerden die Brugse Stam gratis ontvangen uit, om ook het lidmaatschap te overwegen.

Als lid krijgt u vanaf nu toegang tot onze nieuwe zoekrobot **'Octopus'**. Verder kan u terecht in alle FV-afdelingen voor raad en zoeken in de bibliotheek. U ontvangt beide digitale tijdschriften Vlaamse Stam én Brugse Stam. U krijgt korting op onze publicaties, cursussen en voordrachten. **Wij zijn onbezoldigde vrijwilligers**. De lidgelden dienen voor onze algemene werking.

Uw bijdrage is €40 **[*]** op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen met vermelding **"Lidgeld 2026 afdeling Brugge + uw mailadres"** **[**]**.

[*] U kan ook opteren om Vlaamse stam in luxe-afdruk te ontvangen met de post. Dan is uw bijdrage €50 i.p.v. €40.
[**] Uw mailadres is nodig om onze tijdschriften te kunnen toesturen. Vervang in de mededeling @ door een punt.

Brugse Stam met steun van:

BRUGGE Familiekunde Vlaanderen

*Lezer en FV-lid **Marc Van Damme** uit Kortrijk bezorgde ons een doopakte van 1779 uit de parochieregisters van Bellegem. Deze akte werd door de pastoor uitgebreid tot een heus proces-verbaal. Graag kreeg Marc de vertaling uit het Latijn met eventueel wat commentaar.*

\- -

OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

Vondeling in 1779 in Bellegem

Paul Lanssens, aanvulling Aimé Smeyers

Dit is de link van het Rijksarchief naar de bewuste pagina:
https://agatha.arch.be/data/images/516/516_0424_000_00021_000/0_1147_r

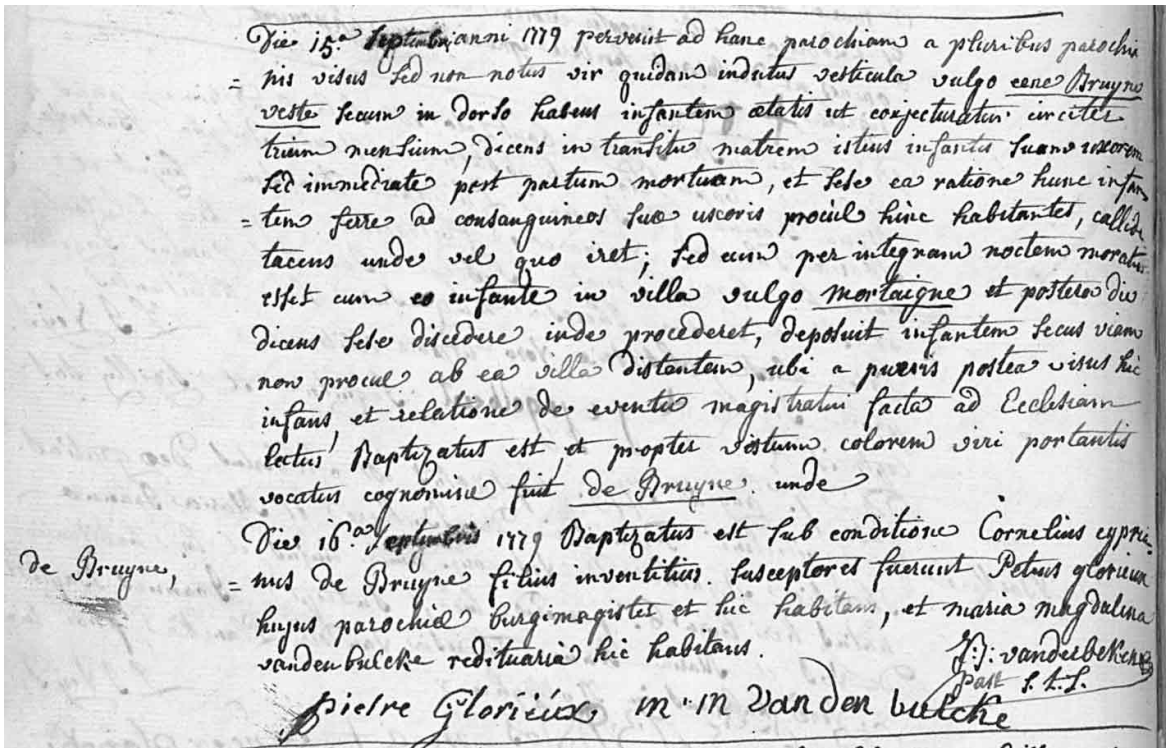

Eerst typen we de Latijnse tekst volledig uit. Geen moeilijke opgave, want de pastoor heeft een mooi geschrift, dat in 1779 reeds dicht aansluit bij ons hedendaags handschrift.

Die 15 septembris anni 1779 pervenit ad hanc parochiam a pluribus parochianis visus sed non notus vir quidam indutus vesticula vulgo 'eene Bruyne veste' secum in dorso habens infantem aetatis ut conjecturatur, circiter trium mensium, dicens in transitu matrem istius infantis suam uxorem sed immediate post partum mortuam, et sese ea ratione hunc infantem ferre ad consanguineos suae uxoris procul hinc habitantes, callide tacens unde vel quo iret;

Sed cum per integram noctem moratus esset cum eo infante in villa vulgo 'Mortaigne', et postera die dicens sese discedere inde procederet, deposuit infantem secus viam non procul ab ea villa distantem, ubi a pueris postea visus hic infans, et relatione de eventu magistratui facta, ad Ecclesiam latus Baptizatus est et propter vestium colorem viri portantis vocatus cognomina(tus) fuit 'de Bruyne'. unde

die 16a Septembris 1779 Baptizatus est sub conditione Cornelius Cyprianus de Bruyne filius inventitius. susceptores fuerunt Petrus glorieux hujus parochiae burgimagister et hic habitans, et Maria Magdalena vandenbulcke redituaria hic habitans.

J.B. Vanderbeken past. S.T.L.
pietre Glorieux
m.m. van den bulcke

Vertaling die aansluit bij het Latijn.

Op de dag van 15 september van het jaar 1779 arriveerde in deze parochie - door meerdere parochianen gezien maar niet bekend - een zekere man. Hij was gekleed in een jasje, in de volksmond 'een bruyne veste'. Bij zich, op zijn rug, had hij een kind dat naar schatting ongeveer drie maanden oud was. Hij zei ('zeggende') in het voorbijgaan dat de moeder van dit kind zijn eigen vrouw was, die echter direct na de bevalling was overleden. Dat hij om die reden het kind naar bloedverwanten van zijn vrouw bracht die ver weg van hier woonden. Hij zweeg listig over waar hij vandaan kwam of waar hij heen ging.

Maar nadat hij de hele nacht met dat kind was verbleven in het gehucht genaamd 'Mortaigne', en de volgende dag zei te vertrekken om zijn weg te vervolgen, liet hij het kind achter langs de weg op korte afstand van dat gehucht. Daar werd het kind later door kinderen gezien. Nadat melding van de vondst was gedaan aan de magistraat, werd het kind naar de kerk gebracht en gedoopt. Vanwege de kleur van het kledingstuk van de man die hem droeg, kreeg hij de achternaam 'de Bruyne'. Vervolgens:

Op de dag van 16 september 1779 is onder voorwaarde gedoopt: Cornelius Cyprianus de Bruyne, een vondeling. Peter en meter waren Petrus Glorieux, burgemeester van deze parochie en hier woonachtig, en Maria Magdalena Vandenbulcke, rentenierster en hier woonachtig.

J.B. Vanderbeken, pastoor S.T.L.
Pieter Glorieux
M.M. Vandenbulcke

Enkele Latijnse termen.

- 'vir quidam' (ergens een man, een zekere man, een onbekende man)
- 'indutus' (gekleed)
- 'ut conjecturatur' (zoals wordt geschat)
- 'post partem' (na de bevalling)
- 'callide (listig)
- 'moratus esset' (nadat hij verbleven had)
- 'discedere inde procederet' (dit is dubbelop: vertrekken en vandaar verdergegaan)
- 'propter vestium' (vanwege de kleding)
- 'filius inventitius' (een gevonden zoon, een vondeling)
- 'redituaria' (keukenlatijn voor rentenierster, 'reditus' = opbrengst)

Toelichting.

- 'Sub conditione' (een voorwaardelijke doop): dit werd gedaan bij vondelingen omdat de pastoor niet wist of het kind al eerder gedoopt was.
- 'Mortaigne': Dit verwijst naar het historische Hof van Mortagne in Bellegem. Het naburige gebied rond Spiere-Helkijn staat vandaag bekend om het wandelnetwerk Land van Mortagne. https://nl.wikipedia.org/wiki/Mortagnekasteel
- De titel S.T.L. staat voor de Latijnse graad *Sacrae Theologiae Licentiatus* (Licentiaat in de Heilige Godgeleerdheid). In de 18e eeuw was dit een prestigieuze academische titel. Het betekent dat pastoor Vanderbeken een universitaire studie in de theologie had voltooid (bv. in Leuven). Hij mocht les geven in de Kerkelijke Leer en stond een stapje hoger op de hiërarchische ladder, dan een pastoor die enkel de priesteropleiding aan het seminarie had gevolgd. Het verklaart ook waarom hij de moeite nam om zo'n gedetailleerd, bijna literair verslag in het Latijn te schrijven over de vondeling: hij was een hoogopgeleide man.
- Keuze van de voornamen. De keuze van de familienaam *Debruyne* is duidelijk, maar ook de voornamen kunnen verklaard worden: *Cornelius en Cyprianus* hebben beiden hun feestdag op 16 september.

Aanvulling door Aimé Smeyers

Ik was verbaasd dat die pastoor van Bellegem, lic. Vander Beken, niet gevormd was op het bisdom, maar aan een universiteit. En als we het register doorbladeren, merken we dat het meestal de onderpastoor is die in Bellegem de doopsels toediende. Onze licentiaat in de theologie heeft slechts een beperkte tijd daarin geschreven. Dat leek me dan ook 'verdacht'.

Immers in het kader van de kerkelijke tucht, had het Concilie van Trente beslist:

1. De verplichting voor elk bisdom om voor elk bisdom een eigen seminarie op te richten.
2. De verplichting tot het houden van een concursus (een 'examen') om te vermijden dat er onder druk van financiële of morele invloeden, nog verder nieuwe parochieherders zouden aangesteld worden die niet volledig beantwoordden aan de verwachtingen. In de Nederlanden waren er immers regelmatig geestelijken aangesteld die tijdens hun opleiding ontsnapten aan de controle van hun bisschop omdat ze gevormd werden aan de universiteit (in dit geval Leuven).

Dit wordt toegelicht door Norbert LEPLAE die in 1972 een historische studie gepubliceerd heeft: *"Betwistingen rond de Benoeming van Parochieherders"* in: Standen en Landen, LX, 1972, p. 1-84.

Ik ben dan even gaan opzoeken naar het geval van deze pastoor Joannes Baptiste Vander Beken: en ja, hoor, omtrent zijn benoemingsrecht als pastoor te Bellegem is een dossier bewaard.
Een samenvatting hiervan vinden we in een studie die uitgegeven werd door het Rijksarchief: *"Nadere toegang op de geëxtendeerde sententies van de Grote Raad van Mechelen 1693-1772"*, door An VERSCUREN, Brussel 2013, p.130, nr.279. Het gaat over iets dat op het einde van de 18de eeuw toch al eerder zeldzaam was geworden: een geldkwestie in de vorm van een "beneficie".
Hieronder een foto van het artikel.

279.
Joannes Baptiste Vander Beken, licentiaat in de theologie van de universiteit van Leuven, appellant
Nicolaas Delbeke, geïntimeerde
Inv. nr. 976, f.564-587
1 oktober 1771
Beroep uit Vlaanderen

Betwisting van het benoemingsrecht in de parochie Bellegem, waarbij zowel de eiser als de verweerder beweren dat zij zijn aangesteld tot pastoor.

De Raad van Vlaanderen verklaart op 17 november 1770 dat Joannes Baptiste binnen de drie weken moet antwoorden op de 'points d'office' van 14 september 1770 en voordeelt hem tot de kosten van het debat.

De Grote Raad hervormt het vonnis van de Raad van Vlaanderen en verklaart dat de appellant rechtmatig is aangesteld als pastoor in Bellegem. De geïntimeerde wordt veroordeeld om de appellant ofwel via een minnelijke schikking ofwel voor commissaris de opbrengsten en het inkomen van de parochie te bezorgen evenals eventuele schade te vergoeden. De Grote Raad veroordeelt de geïntimeerde tot de boete van rekest civiel en tot de proceskosten van beide instanties.

Opmerking: Binnen het proces voor de Raad van Vlaanderen was een debat ontstaan voor commissaris, waarbij Vander Beken het bestaan moest bewijzen van het zogenaamde 'beneficie Ramon'. Hij meent echter dat het aan Delbeke is om te bewijzen dat dit beneficie niet meer bestaat, waarop de Raad van Vlaanderen Vander Beken veroordeelt om toch te antwoorden op de voorgelegde vragen ter verduidelijking. Het is tegen dit tussenvonnis dat hij in beroep gaat bij de Grote Raad.

"UIT ONZE BIBLIOTHEEK" (3):
TABLETTES DES FLANDRES

Jean Marie Bulthé

Dé parel van ons Documentatiecentrum is onze uitgebreide en zeer gevarieerde bibliotheek, vol met uitgaven die interessant zijn voor de genealoog in zijn stamboomonderzoek. In deze rubriek van Brugse Stam plaatsen we telkens een boek of een boekenreeks in de schijnwerpers.

Deze keer kiezen we voor het indrukwekkende tiendelige werk ***"Tablettes des Flandres"***, dat in zijn geheel enorm waardevol is voor de familiegeschiedenis in onze gouw. Dit enorme werk heeft veel meer diversiteit en is beduidend betrouwbaarder dan ***Bruges et le Franc*** [1]. Vooral ook interessanter voor de genealoog die nog zijn weg zoekt in het opmaken van zijn familieverhaal. Het wordt beschouwd als een collectief werk over de genealogie, de geschiedenis en de heraldiek. Kortom: een naslagwerk en leerboekenreeks voor de genealoog. Het eerste deel verscheen in 1948 en het 10de en laatste in 1973. De uitgever, zoals u verder zult kunnen lezen, was een kind van zijn tijd en zijn stand – de Brugse bourgeoisie uit het begin van de 20ste eeuw - waar de voer- en schrijftaal het Frans was. Dit werk dus ook.

De uitgever, Jonkheer **Charles van Renynghe de Voxvrie**, was een telg van een adellijke familie uit Poperinge, maar was geboren in Brussel (8 mei 1900), er ook opgegroeid en er gepromoveerd als Dokter in de Rechten aan de ULB. Na de balie van Brussel, trok hij naar die van Ieper, om in 1939 naar Brugge te verhuizen. Hij huwde namelijk kort na zijn afstuderen met een telg uit een gerenommeerde Brugse familie, barones **Edith van Zuylen van Nyveldt**. Zelf maakte hij naam als advocaat, weekbladuitgever ***(Le Sud in Ieper)***, historicus en genealoog.

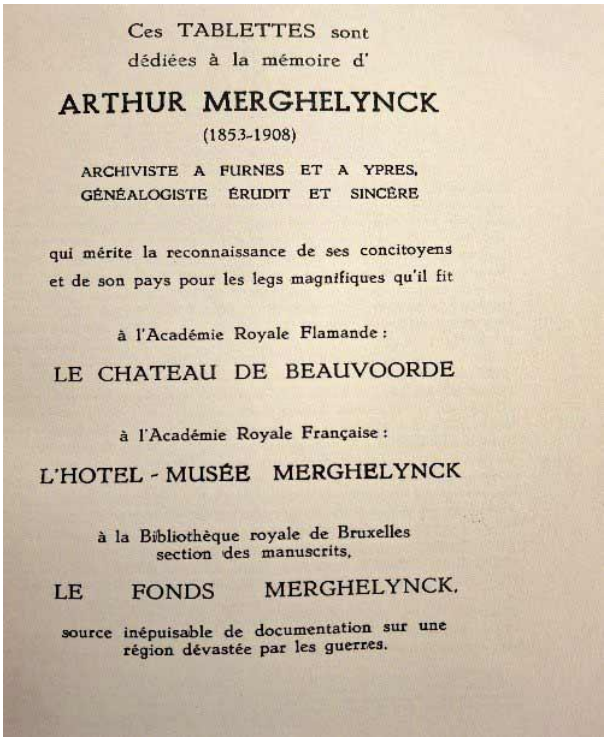
Ces TABLETTES sont
dédiées à la mémoire d'
ARTHUR MERGHELYNCK
(1853-1908)
ARCHIVISTE A FURNES ET A YPRES,
GÉNÉALOGISTE ÉRUDIT ET SINCÈRE
qui mérite la reconnaissance de ses concitoyens
et de son pays pour les legs magnifiques qu'il fit
à l'Académie Royale Flamande :
LE CHATEAU DE BEAUVOORDE
à l'Académie Royale Française :
L'HOTEL - MUSÉE MERGHELYNCK
à la Bibliothèque royale de Bruxelles
section des manuscrits,
LE FONDS MERGHELYNCK,
source inépuisable de documentation sur une
région dévastée par les guerres.

Hij had duidelijk een enorme bewondering voor **Arthur Merghelynck**, hetgeen blijkt uit zijn ode aan en het opdragen van dit enorme werk aan deze beroemde archivaris en genealoog, die een onschatbare erfenis heeft achtergelaten. Het meest bekende daarvan is de schenking van het door hem totaal uit ruïne gerestaureerde kasteel van Beauvoorde aan de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde. Een aanrader om te bezoeken.

Ieder boekdeel van de Tabettes des Flandres is qua inhoud dermate divers, dat men bij het inkijken van één deel al een idee krijgt over de kwaliteit in elk van de 9 andere boekdelen.
We kiezen hier voor het eerste deel, met enkele voorbeelden die dit aantonen.

[1] Brugse Stam 58ste jaargang nr. 1 - januari-februari 2026 – blz. 7-8

Tome 1. Zoals eerder al aangehaald begint deel 1 met een paginalange ode aan Jonkheer Arthur Merghelynck, burgemeester van Wulveringem, onbezoldigd archivaris van Veurne en Ieper en – vooral – erudiete en eerlijke genealoog, aldus de auteur.

Als genealoog kan men zich beperken tot een saaie opsomming van gegevens, maar men kan ook alles heel nauwkeurig documenteren en beschrijven in een aangename leesvorm, waarbij alle details toegelicht worden. Als dit laatste jou bedoeling is, dan kun je moeilijk om dit werk heen.

Prachtige voorbeelden hiervan zijn in dit deel onder andere ***'La Famille GHYS'*** en ***'La Famille TUGGHE'***. De auteur baseert zich hiervoor op de opmaak door andere schrijvers, zoals onder meer **Ambroise J.I.Ghys**. In ons voorbeeld uit de vorige editie van Brugse Stam benadrukten we dat je niet alles moet geloven wat er gedrukt staat en dat enig bijkomend speurwerk de realiteit dichter kan brengen. Hier is dit allerminst het geval. De gegevens zijn allemaal gebaseerd op echte feiten en akten. De auteur vermeldt hier bijvoorbeeld in zijn aanhef dat al wat daar neergepend is, deel uitmaakt van de meest complete opzoekingen en van een heel serieus uitgevoerd werk. Zelfs vermeldt hij in de meeste gevallen een verwijzing naar de stukken die hiervoor gebruikt werden. Dit is de gouden draad in het ganse oeuvre: alles is gebaseerd op stukken en dus geloofwaardig en betrouwbaar.

De auteur was niet alleen genealoog, maar ook historicus en heraldicus, en dit allemaal samen in één werk, zoals hier blijkt uit zijn ***"Journal de Philippe-Benoit van Renynghe"*** en ***"Armorial des ex-libris de Flandre et d'Artois"***.

Net als bij Bruges et le Franc, zorgt de auteur en uitgever hier ook dat zijn werk het nodige respect verdient. De oplage is beperkt tot 500 genummerde exemplaren. Wij bezitten nummer 315.

Aansluitend wil ik jullie ook graag attent maken op de website van de vrijwilligers van het rijksarchief in Brugge (**www.vrijwilligersrab.be**). Daar kun je via "Bewerkingen" en "Tablettes" op naam zoeken naar verwijzingen in dit reusachtig werk.
Vervolgens kan je in ons documentatiecentrum de tekst komen lezen.

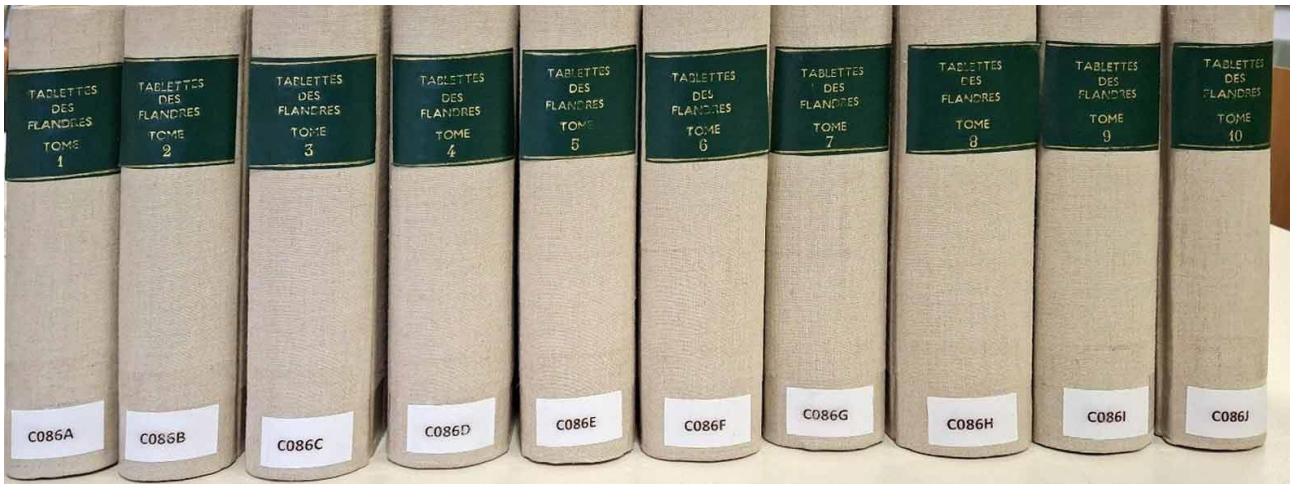

De inhoud van onze boekenverzameling wordt mede bepaald door **schenkingen** die wij ontvangen van leden, maar ook van sympathisanten van Familiekunde Brugge. Zo ontvingen we op het einde van vorig jaar enkele heel interessante werken, die bovendien de verscheidenheid van de inhoud van onze rekken belichamen: een beetje genealogie en een beetje heraldiek.

OPENINGSTIJDEN VAN ONS DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met medezoekers is interessant. Het adres is **Moerkerkse Steenweg 190, 8310 Sint-Kruis-Brugge**. Om binnen te komen moet de trap genomen worden, wat het voor rolstoelgebruikers moeilijker maakt.
De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Check eventuele wijzigingen op fvbrugge.be

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet voor de komende maanden in 2026:

- ma 04/05: Reinhilde Aendekerk	- ma 06/07: Jo Patteeuw	- ma 07/09: Paul Lanssens
- wo 13/05: Tony Strypsteen	- wo 08/07: Raf Barzeele	- wo 09/09: Jean Marie Bulthé
- za 23/05: Paul Lanssens	- za 25/07: Anne-Marie Viaene	- za 26/09: Anne-Marie Viaene
- ma 01/06: Raf Barzeele	- ma 03/08: Reinhilde Aendekerk	- ma 05/10: Johan Haerynck
- wo 10/06: Johan Haerynck	- wo 12/08: Jo Patteeuw	- wo 14/10: Tony Strypsteen
- za 27/06: Jean Marie Bulthé	- za 22/08: Anne-Marie Viaene	- za 24/10: Paul Lanssens

- Varierend op di en do van 13:30 tot 16:30 met Tony Strypsteen, Johan Haerynck en de vrijwilligers

Concreet zijn dit de dinsdagen en de donderdagen tot einde 2026:

di 05/05	di 12/05	di 19/05	do 28/05	di 02/06	-	-	do 25/06	Di 30/06
Geen geplande vrijwilligersdagen in juli en augustus.								
do 03/09	di 08/09	di 15/09	do 24/09	do 01/10	di 06/10	di 13/10	do 22/10	do 29/10
di 03/11	do 12/11	di 17/11	do 26/11	di 01/12	do 10/12	di 15/12	di 22/12	-

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum, werken onze vrijwilligers ook thuis. Zij houden verder persoonlijk contact met Tony en Johan voor individuele afspraken.

HELPDESK ALDFAER MET TONY STRYPSTEEN:

Om gebruik te maken van de helpdesk: stuur een bericht met een korte schets van het probleem naar aldfaer@fvbrugge.be. Dan wordt er een datum afgesproken voor een afspraak in ons documentatiecentrum in Sint-Kruis. Breng, indien mogelijk, een eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

SCHENKINGEN AAN ONZE BIBLIOTHEEK

Rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, familieboeken, kwartierstaten, heemkundige werken worden door onze vereniging met dank aanvaard. U geeft ze definitief in goede handen. Ze zullen geconsulteerd kunnen worden door alle stamboomonderzoekers.
Wie ook iets wil schenken, kan afspreken via secretariaat@fvbrugge.be.

VRAAG EN ANTWOORD

Lezer en FV-lid **Eddy Kyndt** uit Zedelgem vroeg naar de betekenis van de term ***'de vader is dadelijk afwezig'*** in een geboorteakte uit 1857. We kregen identieke verklaringen van **Martin Lievens** (Brugge), **Aimé Smeyers** (Beersel) en **Wim Vandenbussche** (prof. VUB).

"Dadelijk afwezig" betekent **"feitelijk afwezig"**.
Dit lemma vinden we in de historische woordenboeken van het Instituut voor de Nederlandse taal:
https://gtb.ivdnt.org/iWDB/search?actie=article&wdb=WNT&id=M013090&lemmodern=dadelijk&Betekenis_id=M013090.bet.4

- -

Lezer en FV-lid **Adrien Goegebeur** uit Maldegem vroeg uitleg over het **'Register der Kerspelen'** dat zou moeten bestaan hebben in 1799 in Anzegem. Waar zou dat register te vinden zijn? En hoe moet je dit uitspreken: Kers-pelen, Ker-spelen of Kerspel-en?

In Wikipedia hebben we voor Adrien een artikel gevonden: **https://nl.wikipedia.org/wiki/Kerspel**

Daarnaast ontvingen we twee gelijklopende verklaringen, dat het hier gewoon gaat om de **parochieregisters die ook nog na 1796 bijgehouden werden**, parallel met de burgerlijke stand.

Pieter Donche uit Brugge schrijft dat Kerspel in het "Woordenboek der Nederlandsche Taal" (**https://gtb.ivdnt.org/search/?owner=WNT**) uitgelegd wordt als: "*parochie, kerkdorp, bij eene kerk behoorende kerkelijke gemeente*". Ook in de Nederlandstalige editie van Sanderus' werk "*Verheerlykt Vlaendre" (Leiden, Rotterdam, 's Gravenhage, 1735)* treft men bv. in deel I, VI. Boek, in het gedeelte over het Brugse Vrije (pp. 190-191) onder de 'Plaatsen welke in het Landschap van het Vrije begreepen zyn', vele malen het woord kerspel aan, bv. *Ambacht en Kerspel van Houthave*. Met 'Register der Kerspelen' worden allicht gewoon de parochieregisters (in casu het doopregister) bedoeld. Deze werden ook na de invoering van de burgerlijke stand nog verder bijgehouden door de dorpspastoors. Allicht moet het meervoud uitgesproken worden als 'kerspel-en'.

Jan Van de Velde uit Lochristi meldt dat het woord 'kerspel' of 'karspel' voorkomt in Van Dale's Groot woordenboek der Nederlandse taal. "Het is samengesteld uit de woorden kerk + spellen (verklaren); het is de verouderde benaming voor parochie". De klemtoon ligt op de eerste lettergreep. Ik heb het in die betekenis al meer dan eens aangetroffen in voorgedrukte teksten in registers van de burgerlijke stand uit de tijd van de Franse revolutie. De verklaring van de verwijzing in de trouwakte is de volgende: sommige dorpspastoors zijn ook na de verplichte overhandiging van hun DTB-registers aan de ambtenaar van de burgerlijke stand in 1796 - in het leven geroepen door de Franse Revolutie - doorgegaan met het registreren van dopen, trouwen en begraven terwijl de bevolking de nieuwe verplichting tot aangifte van een en ander bij die nieuwe ambtenaar al dan niet bewust negeerde. De parochieregisters van Anzegem van na 1796 zijn niet te raadplegen op Agatha, misschien wel op de microfilms in het rijksarchief en het zou hoe dan ook moeten terug te vinden zijn in de huwelijksbijlagen.

- -

Lezer **Luc Sels** uit Boechout was op zoek naar info over twee weeskinderen **Ludovicus Isidorus Alfons Soons** (°Lier 08.12.1893) en zijn zus **Theresia Josepha Cyrilla Soons** (°Lier 17.02.1896) die op 27.04.1904 verhuisd zijn van Duffel naar Sint-Kruis bij Brugge.

Jo Patteeuw (onze voorzitter) vermoedt dat ze 'geplaatst' werden in de 'Wezenschool H. Hart' (nu de vzw Nieuwland) te Sint-Kruis omdat ze nog geen 14 jaar waren.

We kregen een tip van **Patrick Gernaey** uit Ichtegem. Hij stuurde een bidprentje van Rosalia Sleeckx, weduwe van Alfons (*Ludovicus Isidorus Alfons*) Soons. Hij schrijft dat de dossiers in de Wezenschool opgevraagd kunnen worden.

- -

Besluit: opnieuw 100% succes voor onze vaste rubriek V & A ➔ brugsestam@gmail.com ←

ISABELLA CLARA ADORNES IS TERUG IN HET RIJKSARCHIEF

Paul Lanssens

Eén van de trouwe lezers van Brugse Stam is *uiterlijk* een gelukkig man, want in goede gezondheid, met een mooi gezin en zonder financiële zorgen. Schijn bedriegt, want *innerlijk* werd hij al ruim 50 jaar verscheurd door een vreselijk geheim. Ten einde raad nam hij contact met Familiekunde Brugge waar hij de bevrijding vond. Vanaf nu is hij ook innerlijk een gelukkig man …

… mooie sprookjes hebben altijd een happy end. De lezer in kwestie is al van jongs af begaan met genealogie. Zo was hij 50 jaar geleden al op speurtocht in het Rijksarchief naar zijn voorouders. Microfiches en microfilms waren nog heel recent en het woord 'scan' was nog niet uitgevonden. Uit één van de originele oude boeken viel op zeker ogenblik ongemerkt een los blaadje. Toen hij het later vond nam hij het mee, om thuis te checken in welk register hij het moest terugsteken.

De tijd vliegt. 50 jaar is zó voorbij. Eind vorig jaar kwam hij bij FV Brugge met de vraag hoe het blaadje terug op de juiste plek kon gebracht worden. Maken we samen de transcriptie?

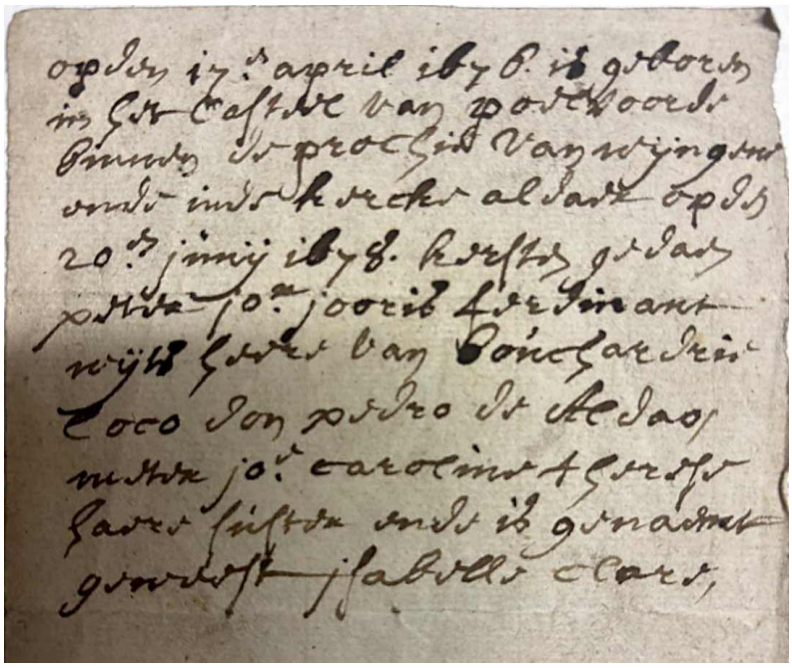

Op den 17 april 1676 is geboren in het casteel van poelvoorde binnen de prochie van wÿngene ende inde kercke aldaer op den 20sten junÿ 1678 kersten gedaen peter jo(nkhee)r jooris ferdinant wijts here van bouchardrie loco don pedro de Aldao, meter jo(nkvrauw)e caroline therese
haere suster ende is genaemt geweest isabelle clare.

Het is dus een doopattest van een adellijk kind Isabella Clara NN., geboren in 1676 én gedoopt in 1678 in het kasteel van Poelvoorde (Wingene). De ouders worden niet vermeld, dus wellicht de Heer van Poelvoorde zelf. De peter Don Pedro de Aldao werd vertegenwoordigd (loco) door jhr. Joris Wijts. De meter is de zuster van wie? (van de Heer: zie verder)

Onze voorzitter Jo Patteeuw is dé specialist van Wingene. In 1997 publiceerde hij de index op de dopen van Wingene. Dit haalde hij toen uit de parochieregisters:

17-04-1676	adornes xxx	ignatius ans.,heer	van eenderoo clara, dame	wyts ferdinandus, heer	adornes carolina, dame

Het gaat dus om een kind van Ignatius Adornes, Heer van Poelvoorde (Wingene) en Clara van Eenderoo. De voornaam van het kind wordt in het parochieregister niet vermeld. Dit is de link: https://agatha.arch.be/data/images/513/513_9000_000_01274_000/0_0652

Op 4 december 2025 heeft Jo Patteeuw het origineel document overhandigd aan Kevin Dekoster van het Rijksarchief Brugge.

Lezers met een gelijkaardig "probleem" kunnen steeds bij ons terecht.

CORRECTIE BIJ TWEE STAMREEKSEN TOT KAREL DE GROTE

Geert Tavernier

In mijn eerder artikel in *Brugse Stam - 55ste jaargang nr. 5, september-oktober 2023, blz. 11-16* - verschenen twee West-Vlaamse stamreeksen tot Karel de Grote. Ik riep hierin op om voorzichtig om te gaan met gegevens uit oude handschriften of publicaties m.b.t. oude adellijke families. Het werk van E. Warlop in verband met de Vlaamse adel voor 1300 kan als betrouwbaar beschouwd worden. Maar in dit werk blijkt toch een fout te staan, waardoor één van de door mij gepubliceerde stamreeksen onjuist is!

De voorouder in kwestie is Christine de Ghynes die het Bellegodshuis (hospitaal) te Ieper gesticht heeft. Haar beeltenis is vandaag nog te zien in de voorgevel van dit gebouw (heropgebouwd na de Eerste Wereldoorlog). Christine overleed in 1297 als weduwe van Salomon Belle. Ze werd in dit godshuis begraven onder een koperen plaat vóór het hoogaltaar met volgend opschrift: *"Sepulture van Vrouw de Ghijnes fa Woutre Ghijnens, weduwe vanden zeer Belue Salomon Belle, erste stichtenste vandesen godshuyse te Jaere 1297. Ende fe overste alhier begraven voor dese hoogaltaar 1272 en begenst te bouwen 24 july 1276 door haer last die alhier alte haere tyd ende weduweschap overgebracht heefte"*. [2]

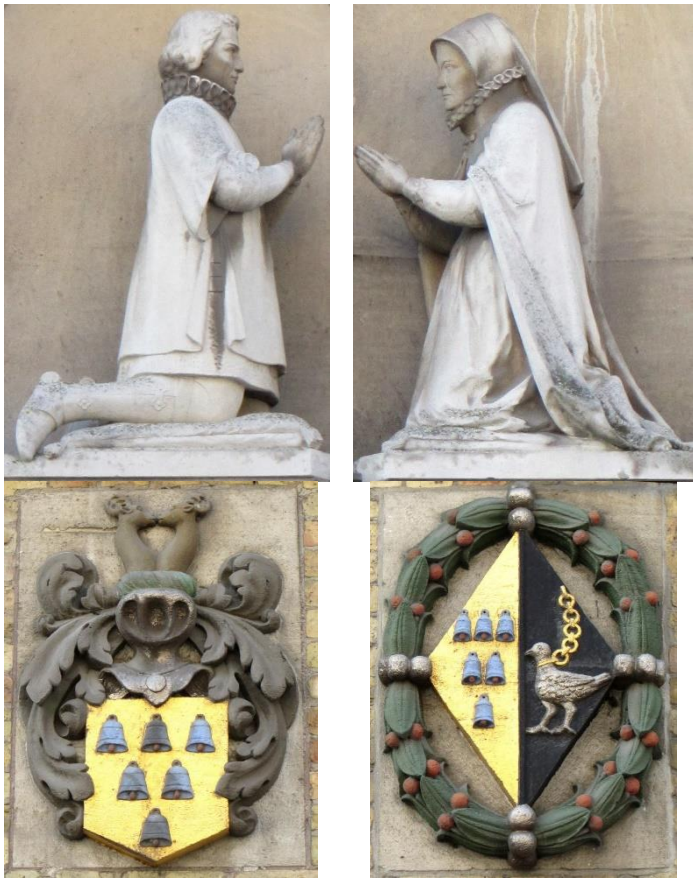

Het huidige Bellegodshuis: de voorgevel (links), Salomon Belle en zijn wapens (midden) en zijn vrouw en haar wapens (rechts).

Een Wouter de Ghines wordt in 1230, 1238, 1243 en 1245 vermeld als schepen van Ieper. Mogelijks is dit dezelfde Wouter die in het grafschrift van Christine de Ghynes vermeld wordt als haar vader, of een andere verwante van haar. [3]

Lambert van Ardres (ca. 1160 tot 1227) beschreef in zijn "Historia comitum Ghisnensium et Ardensium" de kroniek en genealogie van de graven van Guines en de heren van Ardres.

In de 17de eeuw baseert André Du Chesne zich op Lambert van Ardres als hij schrijft: *"Chrétienne de Guines est nommée avec ses sœurs en l'histoire de Lambert [d'Ardres], sans que l'on sache véritablement si elle mourut en jeunesse ou si elle fut mariée. Néanmoins la généalogie de la maison de Maldeghem fait mention d'une Chrétienne de Guines conjointe avec Salomon Belle*

[2] Bossuyt S. "Rijke Stinkerds". Editie en analyse van middeleeuwse grafinscripties te Ieper (1118-1566). Leuven, 2000. (licentiaatsthesis geschiedenis)

[3] A. Vandenpeereboom. Ypriana. notices, études, notes et documents. Tôme troisième. Brugge, 1880.

qui pourrait bien être celle ci". [4] Du Chesne suggereert hiermee dat Christine De Ghynes, vrouw van Salomon Belle, een dochter kan geweest zijn van Arnulf graaf van Guines en diens vrouw Beatrix van Bourbourg.

In de 19e eeuw neemt gravin de Lalaing dit gegeven van Du Chesne over, maar de suggestie van Du Chesne zet zij om in zekerheid: voor haar staat het vast dat Christine De Ghynes een dochter was van Arnulf graaf van Guines en Beatrix van Bourbourg, wat impliceert dat ze een nazaat van Karel de Grote was (want de graven van Guines stamden af van de graven van Vlaanderen, die op hun beurt teruggaan tot Judith van West-Francië die een achterkleindochter van Karel de Grote was): "Philippe IIe du nom, châtelain de Maldeghem, prit pour femme Elisabeth Belle, fille de Salomon et de Chrestienne de Guisnes. Par cette alliance avec la maison de Guisnes, les enfants de Philippe II se rattachient de nouveau à l'illustre descendance de Charlemagne. André Du Chesne en a aussi parlé …". [5]

In zijn werk uit 1968 over de Vlaamse adel vóór 1300 [6] neemt Ernest Warlop het gegeven over dat Christine de Ghynes, vrouw van Salomon Belle uit Ieper, een dochter was van Arnulf graaf van Guines en Beatrix van Bourbourg. In zijn Engelstalige versie van dit werk uit 1976 [7] vermeldt Warlop dit eveneens, maar in deze versie voegt hij er een vraagteken **["(?)"]** bij. Blijkbaar was hij beginnen twijfelen dat de vrouw van Salomon Belle uit de adellijke families van Guines voortkwam.

Antoine Barbry merkt op dat het niet evident is om Christine de Ghynes te linken aan de familie van de graven van Guines. Middeleeuwse documenten geven aan dat haar vader Wouter heette, en niet Arnulf (Arnould) zoals de graaf van Guines heette van wie men later stelde dat zij (mogelijks) afstamde: "C'est à tort que plusieurs auteurs, dont André Du Chesne, relient Christine de GHINES à la famille des comtes de Guînes. Il n'en est rien. Plusieurs documents originaux indiquent que Christine est fille de Wautier que l'on retrouve comme échevin d'Ypres à plusieurs reprises. Les GHINES ou GHIMES sont une ancienne famille du patriciat yprois." [8]

Een ander argument is dat het wapenschild van Christine de Ghynes op de voorgevel van het Bellegodshuis (een geketende vogel) niet overeenstemt met het wapen van de graven van Guines.

De conclusie is dat Christine de Ghynes net als haar man meer dan waarschijnlijk afkomstig was uit een Ieperse patriciërsfamilie.

Het is verrassend dat Warlop zich hier hoogstwaarschijnlijk in vergist heeft, zeker in zijn eerder werk uit 1968 waar hij hier nog géén vraagteken bij plaatste. Warlop baseerde zich in grote mate op primaire bronnen, maar baseerde zich voor sommige gegevens – zij het met voorzichtigheid – op latere bewerkingen, zoals het werk van Du Chesne over de graven van Guines, en het werk van de gravin de Lalaing over de familie van Maldegem. In zijn hoofdstuk over de familie van Maldegem schrijft hij hierbij: "Verscheidene van de hier behandelde personen zijn alleen bekend door het werk van COMTESSE DE LALAING (…). Hoewel zij verscheidene dokumenten geraadpleegd heeft die nu verdwenen zijn (…), menen wij toch dat haar werk met het nodige voorbehoud moet gebruikt worden." Ondanks zijn voorzichtigheid heeft Warlop zich toch te ver gewaagd bij het overnemen van gegevens van de gravin de Lalaing, althans wat de herkomst van Christine De Ghynes betreft.

De ruïne van het Bellegodshuis rond 1919.

[4] du Chesne A. Histoire généalogique des maisons de Guines, d'Ardres, de Gand et de Coucy et quelques autres familles illustres qui y ont été alliées. Parijs, 1631.

[5] de Lalaing, comtesse. *Maldeghem la loyale. Mémoires et archives*. Brussel, 1849.

[6] Warlop E. *De Vlaamse adel voor 1300* [2 delen; 3 volumes]. Handzame, 1968.

[7] Warlop E. The flemish nobility before 1300 [2 delen; 4 volumes]. Kortrijk, 1976.

[8] A. Barbry. *Une plongee dans le patriciat yprois medieval. Une ascendance De Wulf*. In: Nord Généalogie, 2020, p. …

SAMENVATTING ALG. VERGADERING FV BRUGGE VAN 04.04.2026

De tien leden van het Bestuursorgaan zijn:

Reinhilde Aendekerk	(RA)	Paul Lanssens	(PL)
Raf Barzeele	(RB)	Jo Patteeuw	(JP)
Jean Marie Bulthé	(JMB)	Johan Salomons	(JS)
Hervé Ceulenaere	(HC)	Tony Strypsteen	(TS)
Johan Haerynck	(JH)	Anne Marie Viaene	(AMV)

De veertien leden van de Algemene vergadering zijn de tien bestuursleden aangevuld met:

Koen Dooms	(KD)	Franky Steyaert	(FS)
Jan Lantsoght	(JL)	Isabelle Verniest	(IV)

Bespreking financieel verslag.

De penningmeester (PL) geeft uitleg over de jaarrekening 2025. De rekening en de volledige boekhouding werd nagezien door de Voorzitter (JP). De AV keurt deze rekening unaniem goed en verleent kwijting aan de penningmeester en aan de tien bestuursleden van FV regio Brugge vzw.

Voorstelling activiteiten door de betrokken bestuursleden.

1. Brugse Stam (PL): 6 nummers, 80 bladzijden. Het tijdschrift geniet algemene waardering.
2. Digitalisering rouwbrieven (TS/JS)
   Van de *digitale* rouwbrieven van het rouwbrievenproject publiceert regio Brugge op Octopus enkel nog de rouwbrieven uit eigen regio, plus de rouwbrieven van andere regio's met een link naar onze regio (geboorte- en overlijdensplaatsen). Daardoor zullen de cijfers in 2026 dalen.
   De rouwbrieven *op papier* blijven bewaard van alle regio's en komen ook allemaal op Octopus. Maar uitwisselingen van dubbels gebeuren voortaan nog alleen met Handzame, Gestella en het SA van Brugge, dus niet meer met de andere regio's van FV om dubbels te vermijden.
3. Digitalisering bidprentjes (JH): 35.871 bidprentjes werden ingescand; een lager cijfer dan voorheen, een gevolg van de verwarmingsproblematiek en de verhuis in 2025.
4. Rouwbrievenproject (JS). Dit project loopt volop door. In West-Vlaanderen worden 91% van de overlijdens gedetecteerd.
5. Karakol en Octopus (TS/JS): Octopus lijkt goed te werken, waardoor Karakol een gevoelige daling vertoont, want nog alleen bedoeld voor niet-leden. De rouwbrieven zijn compleet in Octopus. De bidprentjes zijn ingevoerd t.e.m. de letter S. Aanvragen die nog niet op Octopus staan worden door TS manueel opgestuurd. Het aantal records bedraagt momenteel 819.766, waarvan 502.515 bidprentjes, 304.401 rouwbrieven en 14.493 krantenknipsels.
   Het overzetten naar Octopus verloopt vlot, maar de opkuis van het verleden is nog niet afgerond.
   Het financiële verlies door het gratis gebruik van Octopus door de leden, wordt gecompenseerd door een hogere vergoeding voor het ledenaantal per regio (€ 20 i.p.v. € 10 per lid).
6. Genealogische vormingen, cursussen, voordrachten, deelnames aan manifestaties (JMB).
7. Tijdschriften (RA). Er is nu een open tijdschriftenkast aan de ingang van het documentatie-centrum. De database van de artikelen wordt standvastig geüpdatet.
8. Verkoop bestanden en boeken (AMV). Ongeveer 50 bestanden werden verkocht, zelfs tot in Brazilië. De grootste verkoop ligt bij de volkstellingen, wezerijakte en vademecum Wingene.
9. Bibliotheek (IV). Het nazien en inventariseren van boeken (ook nieuwe) loopt volop. Tegen eind 2026 zal de bibliotheek normaliter volledig overzichtelijk gecatalogeerd zijn.
10. Website (HC). We zijn in 2025 overgeschakeld naar onze eigen hosting en hierbij werd de website opgefrist. De hosting bevat ook Genscan en Octopus.
11. Aldfaer (TS): de steunverlening gaat door met ondermeer workshops. Dit zorgt ook voor een groter bezoekersaantal aan ons lokaal.
12. Overzicht Vrijwilligers (JMB).
13. NAS (HC) De NAS staat voorlopig bij HC, omdat bij ons nog geen glasvezel ligt.
14. Ontsluiting wettelijke Passeringen Oostkamp is een langlopende taak voor JP en RB.

Het volledige verslag kan geraadpleegd worden in ons documentatiecentrum.